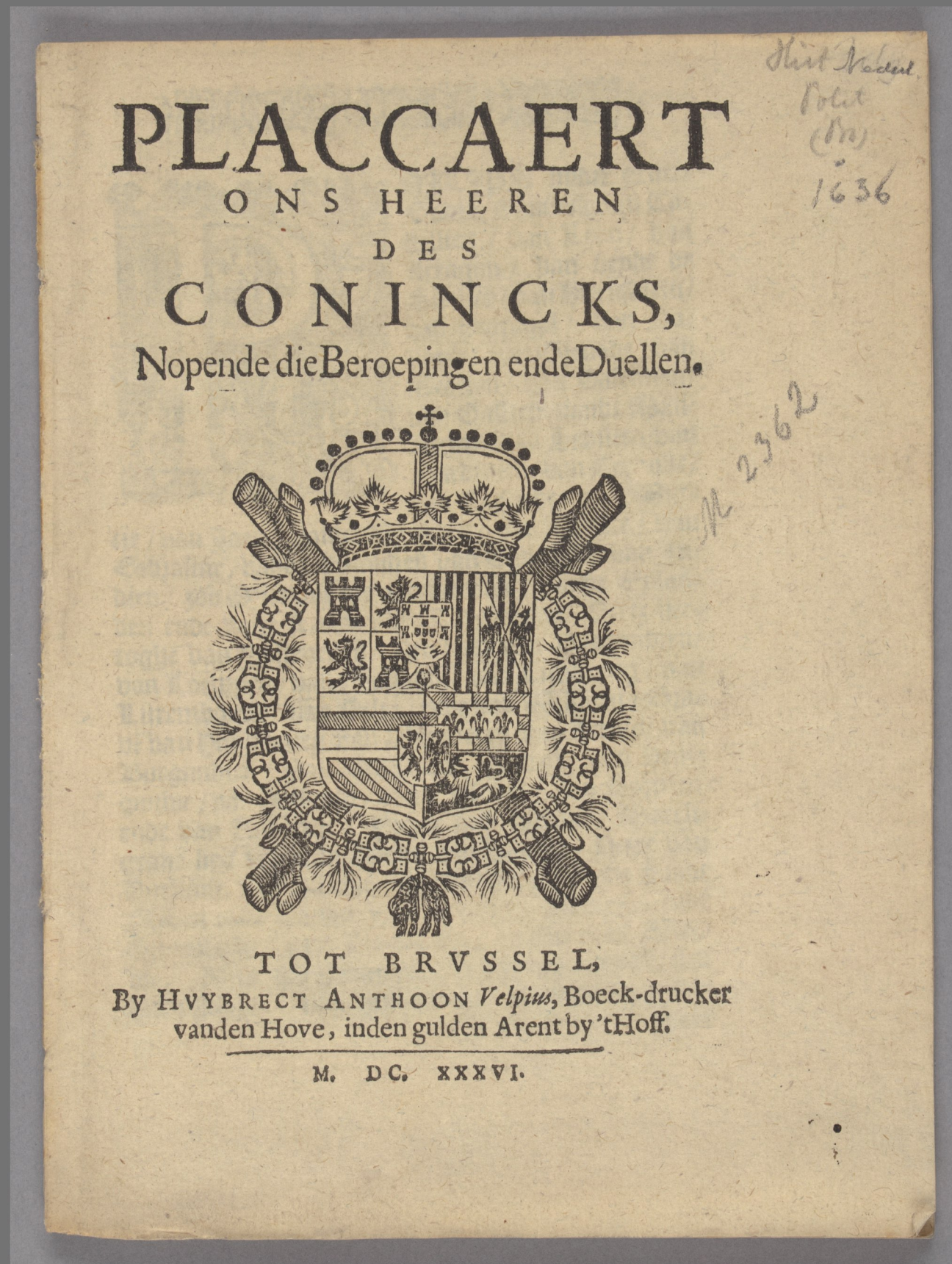

Placcaert ons heeren des conincks, nopende ...

Tryck // / 125 B 14 c Br. 1636 Plakkaat

Tillkomstår 1636

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

Hist. Nederl.
Polit.
(Br.)
1636

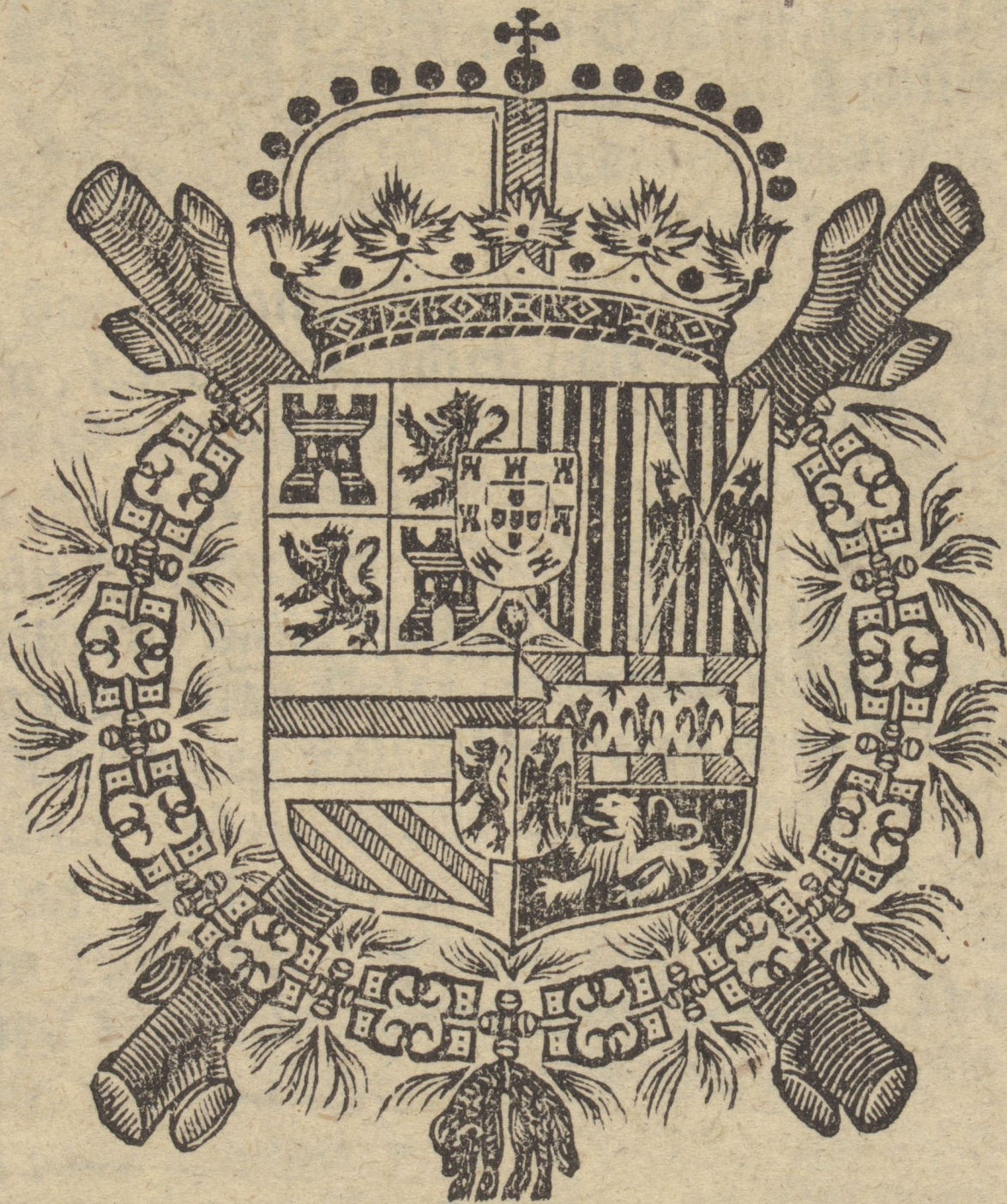
PLACCAERT

ONS HEEREN

DES

CONINCKS,

Nopende die Beroepingen ende Duellen.

M 2362

TOT BRVSSSEL,

By HVYBRECT ANTHOON *Velpius*, Boeck-drucker
vanden Hove, inden gulden Arent by 'tHoff.

M. DC. XXXVI.

HILPS byder gratie
 Godts/ Coninck van Ca-
 stilien / van Leon / van
 Arragon / van beyde de
 Sicilien / van Hierusalem/
 van Portugal / van Na-
 varre / van Grenade / van
 Toleten / van Valentien/
 van Gallicië / bande Mail-
 lozcken / van Sevilien / van
 Sardinien / van Cordube/
 van Cosfücke / van Mur-
 cie / van Jaen / bande Alg arben / van Algesire / van
 Gibraltar / bande Eplanden van Canarien / van In-
 dien / zoo Orientale als Occidentale / bande Eplan-
 den ende vaste Landen der Zee Oceane / Certz-her-
 toghe van Oostenryck / Hertoghe van Burgondien/
 van Lothryck / van Brabant / van Limbourg / van
 Luxembourgh / van Gelre / ende van Milanen / Gra-
 ve van Habsbourg / van Vlaenderen / van Artois / van
 Burgundien / Pals-grave van Chirol / van Hene-
 goutwe / van Hollandt / van Zeelandt / van Naemen-
 ende van Zutphen / Prince van Swabe / Marck-
 grave des heylighs Rycke van Roome / Heere van
 Briessant / van Salins / van Mechelen / vande Stadt
 Steden ende Landen van Utrecht / Overpffel ende
 Groeninghe / ende Dominateur in Asie ende Affric-
 ken. Allen den ghenen die dese jeghentwoordighe sien
 sullen saluyt. Wy hebben met onghenoechte ver-

staen dat de heplighe ende zaelighe ordinantien van
 wylen van goeuer gedachten de Doozlichtige Certz-
 hertoghen Albert ende Isabel Clara Eugenia byder
 gratie Godts Infante van Spagnien / onsen Oom
 ende Hope / wiens zielen Godt ghenaedich sy / onse
 Dooz-zaeten / Princen van dese Neder-landen / op het
 stuck van beroepinghe om te vechten in duel / niet en
 souden hebben zoo religieuselyck onderhouden ghe-
 weest / noch ghehadt d'executie die de ghewichticheyt
 van het stuck was verdienende : By ghebreke van
 d'welck men heeft sien ghebeuren veele droeve ende
 deerlycke onghelucken / de welke sonder twyffelen
 (inghevalle van voorder toe-laetinghe oft verdragh)
 naer hen soude trecken andere veele grootere ende pe-
 ryckelleuse ongevallen inden staet / dooz den rechteer-
 dighen toorn van Godt op alsulcke ongetoemde ver-
 metinghe van particulier gevecht ende verzaeckelijcke
 rasernye van vraecke / zoo contrarie de professie van
 Christenen / ende de Goddelijcke ende weerlijcken
 wetten / d'welck willende verhoeden / ende om andere
 goede consideratien ons daer toe beweghende versien
 van behoorzlycke remedie tot het quaet / tot ontlastin-
 ghe van ons debvoir est conscientie / ende tot het wel-
 vaeren ende ruste van dese Landen / uaer dat wy heb-
 ben doen oversien het Placcaert vandē naest-lesten Fe-
 bzuarij 1610. ende examineren 'tghene dat daer-en-
 boven noch soude moghen dienen tot claeringhe ende
 exacte onderhoudenisse van dien / ende daer op ghe-
 hadt het advys van onse seer Liebe ende ghetrouwe
 die Lupden van onse Raeden van Staeten ende Se-
 creten / wy hebben ter deliberatie van onsen seer Lie-
 ven ende seer beminden goeden broeder Ferdi-
 nand

nand byder gratien Godts Infant van Spaignen/
Stadr. houder / Gouverneur ende Capiteyn generael
van onse Neder-landen ende van Burgondien etc. ge-
statueert ende gheordineert / statueren ende ordineren
voorz. eeuwigh edict / ghene hier naer volghet.

I.

Inden eersten bevelen ende ghebidden wy aen al-
len onsen Onder-zaeten / van wat qualiteyt oft conditie
sy sijn / rustelijck / vredelijck / vryndelijck ende beleefde-
lijck met malcanderen te leven ende te conuerseren /
onderhoudende onder hen van weder syden het be-
hoorlijck respect / goede manieren ende wel-stant elck
naer syne respectibe qualiteyt / graet ende digniteyt /
sonder malcanderen te cozt te doen / injurieren oft mis-
achten oft malcanderen oorzaecke te gheven / feyte-
lijck / oft by eenighe ondiscrete woorden / van twist /
haet oft vyantschap. Ende in sunderheyt verbieden
wy dat de ghene wesende van meerder qualiteyt / egee-
ne oorzaecke en geuen aende ghene die minder sijn van
hun het behoorlijck respect te verliezen / alles op pene
van te vallen in onse onghenaede ende arbitraelijck en-
de exemplaerlijck ghestrafft te worden / ten versoecke
vande gheinterresseerde partye / oft van onse Fiscal-
len / den welcken wy wel expresselijck bevelen des te
doen / tzn dat de voorsz. gheinterresseerde partye hun
des versouckt / oft niet.

II.

Verbieden wel expresselijck / aen alle onse Onder-
zaeten / Bassaalen / in-woonders van onse voorsz. Lan-
den / ende aen alle vryndelinghen die hen herwaerts
over sullen vinden / van wat staet / qualiteyt ende con-
ditie sy sijn / jemanden te beroepen om te vechten in
duel

duel / binnen onse voorsz. Landen oft daer huyten /
 mondelingh / met boetschap / oft by cartel / van ghe-
 lijcken oock de selve te ontfanghen ende daer inne te
 consenteren / op pene van gedegradeert te worden van
 waepenen ende van edeldom / ende verclaert te wor-
 den infaem ende onedele personen / ende boven dien
 te verbeuren hunne staeten / officien / pensioenen oft
 onderhout (indien sy eenighe hebben) ende de helfte
 van hunne goederen die bekeert sullen worden tot gee-
 stelijke wercken / t' onser ordinantie.

III.

Ende in dien sy hun zoo verre vergeten dat sy hun
 boos ende quaet vooz-nemen te wercke quaemen te
 stellen / ende hun binden ende compareren ter ghestel-
 der plaetse / in sulcken gheballen sullen sy gestraft wor-
 den metter doodt / ende hunne goederen geconfisqueert
 t' onsen proffpste.

IV.

Ende sal het proces criminel om het dervolgh van-
 de voorsz. penen oock ghedaen worden teghens het li-
 chaem ende de ghedenc kenisse vanden overledenen.

V.

Ende om dat wy ghewaer worden dat dese desooz-
 dzen meestendeel sprunten upt eene valsche ende abusi-
 ve opinie / die te zeer ghewortelt is inde herten vande
 edeldom ende crychs-luyden van desen tyt / meynen-
 de dat sy niet en behooren noch moghen redenen eys-
 schen vaneenighe aen-ghedaene injurien oft ongelijck
 by andere middele dan van sulck ghebecht ofte duel /
 maer dat sy anderffints zouden vallen in schande van
 blootheyt ende ghebreke van couragie / hebben wy
 verclaert ende verclaeren by desen sulcke meyninghe
 ende

ende opinie valsch / bedrieghelijck ende onwaerach-
 tich te sijn / ende om hen deshalven aff te nemen ende
 te weeren alle achter-dencken / wy stellen ende nemen
 op ons ende onder onse protectie ende saube-garde de
 eere bande ghene die hun vueghen sullen ende obedie-
 ren aen dese onse ordonnantie / als van onse goede ende
 ghetrouwe Onder-zaeten / verbiedende eenen-jegelijc-
 ken hun deshalven te doen oft aen-segghen eenighe
 schaempte oft verwoyt / op pene van te vallen in onse
 onghenaede / ende van arbitraelijck ghestraft te wo-
 den.

D J.

Van ghelijcken verbieden wy ende interdiceren ee-
 nen-jeghelijcken van wat qualiteyt oft conditie sy sijn/
 maeschap / vrienden oft dienaers van d'een oft d'ande-
 re partien ghevallen synde in twist / gheschil oft on-
 urientschap / te doen dzaghen oft brenghen aen de ge-
 ne die beroepen sullen sijn / oft die beroepen / eenighe
 bootschap noch over te leveren eenich billet van be-
 roepinghe / noch doock bystandt te doen / tot het ghe-
 vecht / sz als peters / tweede oft ander sintz / noch
 doock de selve partien al-daer te verghefeschappen en-
 de helpen in wat manieren dattet sy / op pene van te
 verbeuren lijff ende goet.

D J J.

Ende om gheheelijck te benemen aen wien dat het
 sy / de occasie om tot het duel sijn toe-blucht te nemen.
 Soo ordonneren wy aen eenen-jeghelijck die hem sal
 laeten vooz-staen van grootelijckr gheoffenseert oft
 veronghelijckt te sijn / in sijn eere ende reputatie in't
 hoff / oft inden velt-leger / dat hy hem daer van be-
 claeghe aen onsen Gouverneur ende Capiteyn gene-
 rael

rael van dese Provincien / oft aende ghene die in syn
 absentie het bevel over onse legghers hebben sal / den
 welcken niet interventie van de ghene die hy goet vin-
 den sal daer toe te kiesē ende te auctoriseren / verstaen
 ende aen-hoozen sal de redenen vanden beclaegher;
 ende voor hun-lieden gheroepen wesende den ghenen
 die hem misdāen sal hebben / sullen zy bequaeme mid-
 delen soecken om den gheoffenseerden te beteren ende
 voldoen van syne eere / ende de parteyen te reconcilie-
 ren zoo veel in hun wesen sal. Ende in dien de voorsz.
 injurie ende onghelijck quaeme te gheschieden in eeni-
 ghe van onse Provincien van herwaerts-over / daer
 Gouverneur oft Provinciaelen Raedt ghestelt is /
 'tselffde debvoir sal by hun-lieden ghedaen worden /
 tot welcken eynde wy hen respectivelijck / macht ge-
 ven ende auctoriteyt van de kennisse te nemen vande
 voorsz. injurien / elck in syne Provincie / ende terstont
 doen setten in ghevanghemisse oft arrest den ghenen die
 jemanden al-zoo gheoffenseert sal hebben tot dat den
 geinteresseerden voldāē ende gerepareert sy / D'welck
 zy sullen doen sommierlijck / ende by ghebreke van
 'tselffde te connen doen / oft ingevalle van eenige grou-
 welijcke / ende onverdraeghelijcke injurien / als op-
 legginghe van verraet / criem lege Majestatis / ende
 andere dierghelijcke / oft de oneere van eenige eerlij-
 ke vrowte oft jonck-vrowte / naer bestaende oft raec-
 kende den beclaegher / zal al 'zelve over-ghesonden
 worden aenden voorsz. Gouverneur ende Capiteyn
 generael / den welcken naer sommiere kennisse vande
 zaecke sal daer inne ordonneren naer de circonstantien
 vanden stücke ende qualiteyt vande persoonen / 't gene
 in recht ende reden / tot gheheele voldoeninghe ende
 volco-

volcomen reparatie vande eere vande gheoffenserde
partpen bevonden sal worden te behooren.

¶ ¶ ¶.

Ende oft het gheviel dat den beclaegher verclaert
wordt qualijck ghefondeert / als hem hebbende te
zeer lichtbeerdelijck ende sonder wettighe oorzaecke
jet aen-ghetrocken / zal hy met schande wederom ge-
fonden worden / ende boven dien arbitraelijck gestraft /
soot behooren zal. ¶.

Ontbieden daer-om ende bevelen onsen zeer Lieben
ende ghetrouwen de Hooft-presidenten ende luyden
van onsen Secreten ende Grooten Raden / Cancellier
en luyden van onsen Raede van Brabant / Gouverneur /
President en luyde van onsen Raede van Luxembourgh
Stadt-holder / Cantzler ende luyden van onsen Raede
in Gelderlandt verordent / Gouverneur van Lim-
bourg / Walckenbourg / Daelhem en andere onse Lan-
den van Ober-maese / President ende luyden van on-
sen Raede van Vlaenderen / Gouverneur / President
ende luyden van onsen Raede van Artois / Groot-
bailliu van Henegoutwe / ende luyden van onsen ordi-
naris Raede tot Berghen / Gouverneur President en-
de luyden van onsen Raede van Namen / Gouver-
neur van Kysfel / Douay ende Orchies / onsen Pro-
voost le Comte tot Valencyn / Bailliu van Dooznick
ende Dooznicksche / Schouteth van Mechelen / ende
allen anderen onsen Rechteren / Justicieren ende Offi-
cieren / heure Stede-houderen / ende eenen jeghelijcken
van hun besundere dien dit aengaen oft roeren sal mo-
ghen / dat sy dese onse jeghentwoordighe Ordinantie /
Statuyt ende eeutwich Edict / doen publiceren ende
uyt-roepen een-jeghelijck in syn ressort ende jurisdic-
tie /

tie / ende bevelen aen allen ende eenen-jegheliicken /
 onverbrekelijck te onderhouden ten eenwighen dae-
 ghe / alle de poincten ende artiklen daer inne begrepen /
 naer de forme ende inhouden van dien / procederende
 ende doende procederen teghen die overtreders / ende
 onghewoosfaeme by executie vande penen boven ver-
 haelt / sonder eenighe gunste / dissimulatie oft ver-
 dzach / niet-teghenstaende eenighe oppositie oft appel-
 latie / ghedaen oft al-noch te doen, Des te doene en-
 de dieffer aencleeft gheven wy u volcommen macht /
 anthoziteyt ende sunderlingh bevel. Ordinerende en-
 de bevelende allen ende eenen-jegheliicken / dat sy hun
 't selve doende ernstelijck verstaen ende obedieren /
 Want ons al-zoo ghelieft. Des r'oirconden zoo heb-
 ben wy onsen zeghel hier aen doen hanghen / gegeven
 in onse Sadt van Brussel / den vierthiensten dach van
 Meert / in't Jaer ons Heeren / duysent ses-hondert
 ende ses-en-dertich / ende van onse Rycken het vyff-
 thienste. Gheparapheert Ro. V^t. Op de plijcke stont
 gheschreven / By den Coninck in sijnen Rade, onder-
 teeckent Verreyken, ende was gesegelt met den groo-
 ten Seghel van sijne Majesteit / in rooden wasse ups-
 hanghende in dobbelen steerte van parckement.

S A M
 supp
 luy a
 grac
 sion de cou
 cars, qu'a
 la forme, &
 distribuer
 Pays de pa
 les Ordon
 dant & in
 Imprimeu
 contrefait
 leurs imp
 pardeça,
 quel que
 auoir des
 quels qu'i
 par dessus
 quisera eff
 dite Maj
 jetté aux C
 & gens de
 Namur, g
 neur de Lil
 le Comte à
 ficiers, Off
 meurs & L
 & conduire
 soubz le Ca
 mois d'Aou

Et au Com

P R I V I L E G E .

SA Majesté ce que dict est considéré, inclinant fauorablement ala supplication & requeste d'*Hubert Anthoine*, dict *Velpius*, Suppliant, luy a octroyé, permis, & accordé, octroye, permet, & accorde de grace espediale par ces presentes qu'il puist & pourra seul al'exclusion de tous autres imprimer toutes Ordonnances, Edicts, Statuts & Placcarts, qu'au nom de sadiete Majesté seront edictez, statuez, & publiez, en la forme, & selon le stil & langage qu'on les depecera, & iceux vendre & distribuer, ou faire vendre & distribuer en & par toutes les Prouinces & Pays de pardeça, de l'obeyssance le sadiete Majesté, en se reglant, suyuant les Ordonnances dressees ou à dresser sur le fait de l'Imprimerie. Defendant & interdisant sadiete Majesté bien expressement par cestes à tous Imprimeurs, Libraires, & autres quelz qu'ils soient, de n'imprimer ou contrefaire lesdictes Ordonnances, Statuts, Edicts, & Placcarts, ny ailleurs imprimez ou contrefaits, apporter, vendre ou distribuer es Pays de pardeça, sans l'adueu & consentement dudit Suppliant, soit en vertu de quelque priuilege ou consentement particulier qu'ils ont, ou pourront auoir des Gouverneurs, Consaux, Prouinciaux, Magistrats, ou d'autres quels qu'ils soient, à paine de confiscation & perte des exemplaires, & par dessus ce de trois florins Carolus d'amende pour chacun ex empleire qui sera esté imprimé ou vendu, applicable la moitié au prouffit de sadiete Majesté, & l'autre moitié audit Suppliant. Si ordonne sadiete Majesté aux Chef, Presidens & gens de ses Priué & grand Conseils, Presidens & gens de ses Consaux Prouinciaux de Luxembourg, Flandres, Artois, & Namur, grand Bailly de Hainnau, gens de son Conseil à Mons, Gouverneur de Lille, Douay, & Orchies, Bailly de Tournay & Tournesiz, Preuost le Comte à Valenciennes, Escoutette de Malines, & à tous autres ses Iusticiers, Officiers, & subjects qu'il appartiendra. Ensemble à tous Imprimeurs & Libraires residens sous son obeyssance de selon ce eux reigler & conduire sans aucun difficulté, car son plaisir est tel. Fait à Bruxelles sous le Cachet secret de sadiete Majesté, cy mis, le neufiesme jour du mois d'Aouust. 1625. Ma. Yt.

E. DE BERTI.

Et au Conseil de Brabant,

Signé

DE VVITTE.

